

Tipul măsurii: ☐ INVESTITII

☐ SERVICII

☒ X SPRIJIN FORFETAR

1. Descriere generală, inclusiv logica intervenției

Analiza diagnostic a teritoriului, sub aspectul utilizării forței de muncă, în raport cu gradul de înzestrare cu cunoștințe și nivelul de instruire dobândit, a adus în prim plan anumite nevoi care să fie acoperite prin intermediul acestei măsuri. Astfel, se constată o pondere însemnată a populației active specializată în domeniul activităților agricole, în raport cu activitățile non agricole, cu o sezonabilitate accentuată a activităților în turism, precum și o valorificare limitată a învățământului vocațional, toate acestea influențând nivelul activităților economice în general, și limitând veniturile individuale din teritoriu. O altă statistică importantă în privința activităților economice desfășurate se referă la înzestrarea teritoriului cu întreprinderi active în alte sectoare decât agricultură sau procesarea produselor agricole: sunt aproximativ 100 de firme raportate la 10.000 locuitori ai teritoriului GAL, preponderent implicate în comerț (88,3%), nivel considerat redus în raport cu media județului Constanța (290 companii/10.000 locuitori).

Un alt argument pentru încurajarea spiritului antreprenorial rezidă din poziția favorabilă a celor trei UAT-uri din GAL, în raport cu Municipiul Constanța și celelalte localități urbane, teritoriul fiind străbătut de artere principale de transport terestru, dar având și acces la canalul navigabil Dunăre-Marea Neagră; astfel, UAT Cumpăna și UAT Valu lui Traian se află fiecare la cca 15 km de Constanța, iar Poarta Albă este situată la 10 km de UAT Valu lui Traian, pe drumul național DN3-DN22C. Din această perspectivă, este foarte atractiv pentru investitori și antreprenori locali care pot fi interesați în setarea unor structuri de prestare de servicii și realizare de activități de producție, prelucrare sau chiar doar de ambalare la costuri directe și indirecte mai mici decât în zonele urbane din proximitate. În fapt, teritoriul GAL poate să folosească această oportunitate de proximitate față de Constanța într-un real avantaj privind fluxurile urban-rural, în majoritatea sectoarelor de activitate prin stimularea investițiilor directe cu ajutorul acestei măsuri.

Diversificarea activităților economice este o necesitate și din perspectiva sezonabilității activităților agricole care imprimă o evoluție disruptivă la nivelul veniturilor gospodăriilor din GAL, în perioada de iarnă-primăvară, față de vară-toamnă. Evaluarea nevoilor la nivelul gospodăriilor privind serviciile sanitar-veterinare și cele medicale, completează argumentul sprijinirii în special al tinerilor specialiști care pot să încorporeze noi întreprinderi și să crească oferta serviciilor de specialitate; astfel, pentru anul 2014, la nivelul teritoriului GAL, accesul la serviciile medicale era limitat, numărul mediu de persoane alocate unui cadru medical era de 2.523 persoane, iar serviciile medicale se desfășoară în doar 13 cabinete, adică o alocare de peste 2.500 persoane fiecărui cabinet.

Un alt sector încă nedezvoltat în proximitatea litoralului este cel agro-turistic (doar 7 unități la nivelul întregului județ Constanța), concurența fiind foarte mare însă, în raport cu localitățile care se situează de-a lungul coastei și care practică doar turismul clasic. Totuși, dezvoltarea unor unități de ospitalitate la nivelul fermelor actuale care pot să furnizeze produse proprii sau din cadrul asociațiilor locale de producători, într-o abordare inovativă din prisma traseelor culturale sau enoturismului, este o oportunitate imediată, un pariu câștigat deja de către întreprinzătorii locali ce beneficiază de o infrastructură de acces excelentă.

Diversificarea activităților din zona GAL este, așadar, o prioritate pentru crearea de alternative de venit pentru fermieri și membrii familiilor acestora prin această măsură, care

se va axa pe activități de producție, meșteșugărești, agro-turism și prestarea de servicii, inclusiv cele primare pentru populație (ex: medicale, consiliere vocațională, sanitar-veterinare, recreaționale, etc).

Obiectivul general al măsurii este de a facilita diversificarea activităților economice la nivelul teritoriului prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei dezvoltări economice durabile și reducerii sărăciei în spațiul rural și, astfel, contribuind la obiectivul de dezvoltare rurală de îmbunătățire a dezvoltării teritoriale echilibrată a comunității GAL, inclusiv menținerea locurilor de muncă conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, art. 4, litera c. Măsura se încadrează în art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

Obiectivele specifice ale măsurii:

- Crearea de noi activități non-agricole de către micii fermieri, membrii familiilor acestora și, în general, de către micii întreprinzători din teritoriul GAL
- Încurajarea investițiilor din afara teritoriului GAL cu scopul dezvoltării întreprinderilor mici și micro-întreprinderilor pentru a compensa slaba capitalizare din interiorul GAL
- Sprijinirea și dezvoltarea activităților meșteșugărești locale

Măsura propusă va determina, prin investițiile directe, crearea de noi unități sau extinderea celor existente și, astfel, se ameliorează ocuparea forței de muncă contribuind la îndeplinirea priorității specifice “Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale” prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, art. 5, pct 6.

Această măsură încurajează o integrare pe orizontală a activităților din mediul rural, în sensul că se vor încuraja activități non-agricole de tip suport pentru activitățile agricole de-a lungul lanțurilor alimentare scurte și, totodată se prioritizează inițiativele membrilor de la nivelul gospodăriilor agricole care încep noi activități; în acest mod, măsura propusă contribuie la Domeniul de intervenție 6A “Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă” prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013, pct 6A. În același timp, măsura va conduce și la efecte secundare, în sensul că va contribui direct la obiectivele domeniului de intervenție 6A, însă va avea un impact pozitiv și asupra îmbunătățirii performanței generale exploatațiilor agricole prin participarea fermierilor la dezvoltarea lanțurilor de produse alimentare (DI3A), precum și la o utilizare eficientă a resurselor în sectorul agricol-alimentar (DI 5C).

Prin inițiativele sub această măsură orientate către tehnologiile avansate și moderne cu caracter inovator se va contribui la realizarea de obiective transversale prin investițiile, așa cum sunt definite de art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura este sinergică atât cu M2 (produsele obținute în structurile de procesare vor constitui marfa pentru o parte din microîntreprinderile cu profil comerț), cât și cu M4 (îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a sistemelor de alimentare cu apă contribuie la stimularea investițiilor). În paralel, aplicarea eficientă a M1/1C contribuie, prin acțiunile de informare și conștientizare a populației GAL-ului, la implementarea cu succes a M3.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea nou creată la nivelul teritoriului GAL prin stimularea antreprenoriatului este dată de creșterea ocupării, a veniturilor suplimentare la nivelul gospodăriilor, precum și de ameliorarea nivelului de confort în mediul rural, în special prin noi servicii primare pentru populație susținute prin măsură.

Măsura vizează o întreagă paletă de activități de producție, prestări de servicii pentru orice sector de activitate non-agricol și în limita permisă de cadrul programului de finanțare, astfel încât integrarea pe verticală a ofertei la nivelul teritoriului este realizată de la sine.

În plus, o atenție deosebită se va acorda proiectelor susținute de către tineri, femei și alte grupuri defavorizate de la nivelul teritoriului GAL. Activitățile cu impact limitat asupra mediului se vor prioritiza. Un aspect foarte important la nivelul acestor noi inițiative îl vor ocupa activitățile de suport și de marketing al acestora.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legea nr. 346/2004, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu completările și modificările ulterioare,
- Legea 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu completările și modificările ulterioare
- OUG 44/2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural pentru prima dată.
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-up)
- antreprenorii și angajații structurilor înființate sau dezvoltate, beneficiari ai măsurii 1

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în mediul rural pe baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală-LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Planul de afaceri, cu excepția cheltuielilor cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole.

7. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate sunt corelate cu obiectivele măsurii, cu respectarea condițiilor generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și respectarea regulii schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul), după cum urmează:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;

- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural, iar activitatea va fi desfășurată în spațiul rural
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 3 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.
- Implementarea proiectului se va finaliza cu încadrarea în termenul depunerii ultimei cereri de plată aferente PNDR .

8. Criterii de selecție

În vederea operaționalizării măsurii, se vor stabili criterii de selecție a proiectelor pe baza următoarelor principii:

- Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non agricole
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (ex: textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism, servicii pentru populația din spațiul rural, etc)
- Principiul stimulării activităților turistice, în sensul prioritizării activităților agroturistice
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de minim 10% din valoarea primei tranșe de plată.
- Principiul creării de noi locuri de muncă.

Criteriul de selecție în vederea prioritizării proiectelor depuse de tineri, femei și alte grupuri defavorizate:

- În grila de evaluare, proiectele depuse de către tineri cu vârsta până în 40 ani la data depunerii și de femei vor primi 10 puncte
- În grila de evaluare, proiectele depuse de către grupurile defavorizate (calitate demonstrată cu o anchetă socială și/sau alte documente justificative), vor primi 10 puncte
- În grila de evaluare, proiectele depuse de alte categorii de beneficiari, cu excepția celor menționați la aliniatul 1 și 2, vor primi 5 puncte.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali. Cuantumul sprijinului este de 47.727 de euro/proiect.

Termenul maxim de finalizare a proiectelor este 31.12.2025, iar termenul maxim de contractare va fi în conformitate cu legislația în vigoare.

10. Indicatori de monitorizare

În vederea evaluării efectelor măsurii, se propune drept indicator de monitorizare, numărul de locuri de muncă noi create, indiferent dacă acestea sunt în întreprinderi existente sau nou create.